

ZIJ DIE NIET BEVRIJD WERDEN...

De schat van Henk Lijnema: de erfenis van de Joodse familie de Vries

In het kader van de 70-jarige herdenking van de bevrijding heeft de Stichting een Joodse Erfenis voor de bovenbouw van de basisscholen in de gemeente Winsum een project georganiseerd, waarvan u hier op doek en tafel het resultaat kunt zien. Centraal hierbij stonden de lotgevallen van de Joodse familie De Vries-Van Zuiden die net al de overige Joodse inwoners begin november 1942 gesommeerd werd Winsum te verlaten. Via Westerbork werden zij gedeporteerd naar Auschwitz. Geen van hen zou de oorlog overleven.

Dit verhaal is verteld aan de hand van de leskist die gebaseerd is op de herinneringen van Henk Lijnema (1924-2004), buurjongen van de genoemde familie De Vries, waarin zijn vriendjes Israël (ook wel Issy of Isi genoemd) en Sophius (Vius) centraal staan. Op basis van deze vertelling hebben de leerlingen met een ouderwetse kroontjespen en inkt een herinnering aan Israel en Sophius op een replica van een briefkaart vastgelegd. Soms heeft dat de vorm gekregen van een simpele groet, soms is er sprake van een gewone brief, soms is er dieper over de tekst en de betekenis van het verhaal nagedacht.

Van betekenis is dat de leerlingen van de betrokken scholen zo de herinnering aan de verdwenen Joodse inwoners van ons dorp levend houden. De circa 160 briefkaarten zijn bewust op een grote lap kaasdoek neergelegd, als verwijzing naar de handel van de ouders van Israel en Sophius, Michiel de Vries en Agatha van Zuiden: furnituren, stoffen, huishoudelijke artikelen, snuisterijen en geschenken. Agatha verkocht dat in de winkel aan huis, aan de Oosterstraat 24 (nu 20). Michiel ging "met pak" de boer op.

Een hecht gezin, waarover buurjongen Henk met grote waardering en tederheid sprak, al leed hij ook onder een groot schuldgevoel niets voor zijn burens te hebben gedaan. Henk vond dat jonge mensen van zijn bittere ervaringen moeten leren en de herinnering aan de vermoorde Joodse dorpsgenoten levend moesten houden. Die opdracht hebben we opgepakt.

Dank gaat uit naar de leerlingen van de volgende scholen: OBS De Holm, Den Andel (groep 7/8), CBS De Meander, Sauwerd (groep 6/7/8), OBS De Negen Wieken, Winsum (groep 8), CBS De Piramiden, Winsum (groep 8), OBS De Tiggeldobbe Winsum (groep 8), OBS De Wierde, Adorp (groep 7/8)

Het project werd mogelijk dankzij een subsidie van de Gemeente Winsum